

17.03.2016

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

HALLITUKSEN ESITYS TARTUNTATAUTILAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 13/2016VP)

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan korvattavaksi nykyinen tartuntatautilaki uudella samanimisellä lailla. Lain tavoite on tartuntatautien ja niiden leviämisen estäminen. Siinä säädettäisiin siten ehkäisevistä toimenpiteistä ja palveluista. Tartuntatautien torjuntatyö toteutettaisiin osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Tautien hoidosta ei säädettäisi lukuun ottamatta hoidon osana tarvittavia toimia taudin leviämisen estämiseksi. Hoito potilaille annettaisiin terveydenhuoltolain ja kansanterveyslain mukaisesti.

Laissa on otettu huomioon myös tartuntatautien torjunnan kansainvälisen ja Euroopan unionin yhteistyön vahvistuminen.

Viranomaisten tehtävät ja työnjako

Kunnan ja valtion viranomaisten nykyinen työnjako säilytettäisiin ennallaan. Kunnalla olisi edelleen vastuu oman alueensa tartuntatautien torjunnasta. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän tehtävänä olisi tukea kuntaa asiantuntemuksellaan tautien diagnostiikassa ja epidemioiden selvittämisessä.

Tartuntataudeista vastaavan lääkärin roolia kunnassa ehdotetaan vahvistettavaksi, ja kunnan tartuntataudeista vastaavassa toimielimessä päätettävät henkilöä koskevat asiat siirtyisivät pääosin virkasuhteisen kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin päätettäväksi. Myös aluehallintoviraston tulisi nimetä tartuntataudeista vastaava lääkäri, joka sairaanhoidopiirin kuntayhtymässä on jo voimassa olevan lain mukaan. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos säilyisi torjuntatyön valtakunnallisena asiantuntijalaitoksena.

Ajankohtaiset haasteet

Tartuntatautien torjunnan haasteita ovat hoitoon liittyvät infektiot ja lääkkeille erittäin vastustuskykyiset mikrobit. Niiden torjumiseksi annettaisiin velvoitteita kaikille terveydenhuollon toimintayksiköille ja myös sosiaalihuollon toimintayksiköille. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymällä olisi alueellaan tätä työtä ohjaava rooli ja siihen liittyen velvoite pitää erittäin vastustuskykyisten mikrobien kantajien rekisteriä.

Viranomaisten tietojen saanti

Torjuntatyölle välttämättömästä viranomaisten tiedon saannista säänneltäisiin nykyistä tarkemmin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, sairaanhoidopiirin kuntayhtymille ja kunnille ehdotetaan oikeutta perustaa tapauskohtaisia rekistereitä epidemian selvittämisen ja tartunnan jäljityksen toteuttamiseksi. Rokotusten haittavaikutusten seuranta siirrettäisiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitok-

sesta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen muun lääkkeiden turvallisuuteen liittyvän seurannan yhteyteen.

Poikkeuksellinen epidemia

Lakiin sisältyisi velvoite varautua poikkeukselliseen epidemiaan hallinnon kaikilla tasoilla. Tilanteen johto olisi määrätty sosiaali- ja terveysministeriölle. Joustavan ja nopean toiminnan saavuttamiseksi annettaisiin mahdollisuus valtioneuvoston asetuksella antaa rokotustehtäviä myös terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköille sekä työterveyshuollolle oikeus rokottamisen. Asetuksella voitaisiin myös säätää eräitä poikkeuksia lääkkeitä sekä terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskeviin säännöksiin.

Muut lait

Tartuntataudin leviämisen estämiseksi ansiotyöstään poissa olemaan, eristettäväksi tai karanteeniin määrätyn henkilön ansionmenetyksen korvaamista koskevia säännöksiä selkeytettäisiin. Tartuntatautilaissa säädettäisiin oikeudesta tartuntatautipäivärahaan ja sairausvakuutuslaissa päivärahan määräytymisestä ja maksamisesta. Sairausvakuutuslain mukaisesti ansionmenetyksen korvaamiseksi maksettaisiin vain yhtä etuutta, tartuntatautipäivärahaa.

Rikoslakia muutettaisiin siten, että siinä määriteltäisiin nykyistä tarkemmin tartuntatautilain säännökset, joiden rikkomisesta voitaisiin rangaista terveyden-suojelurikkomuksena.

Lisäksi eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi tekniset muutokset siten, että niissä viitataan ehdotettuun tartuntatautilakiin voimassa olevan lain sijasta.

LIITTEET

-

JAKELU

-

TIEDOKSI

Ministeri Rehula
Erityisavustaja Salmenpohja
Erityisavustaja Kause
Ministeri Mäntylä
Erityisavustaja Ullvén-Putkonen
Erityisavustaja Perälä
Kansliapäällikkö Sillanaukee
Osastopäällikkö Niemi

